

Katedra i Klinika Chirurgii Przewodu Pokarmowego

Śląskiego Uniwersytetu Medycznego w Katowicach

Ul. Medyków 14, 40-752 Katowice

Recenzja dorobku naukowego w postępowaniu habilitacyjnym w dziedzinie nauk medycznych w dyscyplinie medycyna dr n. med. Agnieszki Katarzyny Świdnickiej-Siergiejko, Klinika Gastroenterologii i Chorób Wewnętrznych Uniwersytetu Medycznego w Białymstoku

Dr n. med. Agnieszka Katarzyna Świdnicka-Siergiejko po zakończeniu studiów na Wydziale Lekarskim Akademii Medycznej w Białymstoku (1998-2004 rok) oraz stażu podyplomowego w Państwowym Szpitalu Klinicznym w Białymstoku (2004-2005 rok) rozpoczęła pracę w Klinice Gastroenterologii i Chorób Wewnętrznych Uniwersytetu Medycznego w Białymstoku. Z Kliniką związana jest od 2005 roku do nadal. Od września 2014 do grudnia 2016 roku przebywała na stypendium naukowym na Wydziale Biologii Nowotworu w MD Anderson Cancer Center w Houston w USA.

W 2011 uzyskała tytułu specjalisty w dziedzinie chorób wewnętrznych, aktualnie jest w trakcie specjalizacji z gastroenterologii.

Analizując dorobek naukowy dr n. med. Agnieszki Katarzyny Świdnickiej-Siergiejko należy podkreślić, że obejmuje on zarówno prace kliniczne jak i eksperymentalne. Główne zagadnienia, będące przedmiotem licznych publikacji, dotyczą ważnych, istotnych klinicznie problemów, głównie z dziedziny gastroenterologii. Część publikacji powstało we współpracy

dr n. med. Agnieszki Katarzyny Świdnickiej-Siergiejko z lekarzami innych specjalności: chirurgami, onkologami, patomorfologami, co niewątpliwie świadczy o Jej szerokich zainteresowaniach naukowych. Tematyka publikacji dotyczy głównie otyłości (leczenie zabiegowe), choroby refluksowej przełyku, chorób trzustki (raka oraz ostrego zapalenia trzustki), chorób wątroby (marskość wątroby). Zainteresowanie chorobami wątroby zaowocowało obroną pracy doktorskiej pod tytułem „Stężenia ET-1, TGFβ1 i β2, NO we krwi wątrobowej i obwodowej w odniesieniu do gradientu ciśnienia wątrobowego-żylnego u pacjentów z marskością wątroby” i uzyskaniem stopnia naukowego doktora nauk medycznych w zakresie medycyny w 2014 roku. Ponadto, istotnym zagadnieniem poruszonym w pracach, których jest współautorem, jest diagnostyka i leczenie endoskopowe chorób przewodu pokarmowego (powikłania po endoskopowej cholangiopankreatografii wstecznej, leczenie endoskopowe nieżyłakowych krwawień z górnego odcinka przewodu pokarmowego, monitorowanie pH i impedancji wewnątrzprzełykowej w diagnostyce choroby refluksowej przełyku). Dr n. med. Agnieszka Katarzyna Świdnicka-Siergiejko jest również współautorem publikacji dotyczących wpływu leczenia inhibitorem pompy protonowej na mikroflorę jelit i funkcję neutrofilów oraz przewlekłego zapalenia błony śluzowej żołądka związanego z zakażeniem *Helicobacter pylori*. Kolejnym istotnym przedmiotem zainteresowania dr n. med. Agnieszki Katarzyny Świdnicka-Siergiejko jest ostre zapalenie trzustki, szczególnie postać ciężka. Wśród tematów badań dotyczących ostrego zapalenia wymienić należy analizę stężenia metaloproteinaz MMP-9 i TIMP-1 w surowicy krwi u chorych z łagodną i ciężką postacią OZT oraz żywienie w ostrym zapaleniu trzustki.

Jako osiągnięcie naukowe wynikające z art. 16 ust. 2 ustawy z dnia 14 marca 2013r. o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki (Dz. U. nr 65, poz. 595 ze zm.), dr n. med. Agnieszka Katarzyna Świdnicka-Siergiejko wskazała cykl publikacji pod wspólnym tytułem „Rola otyłości i przewlekłego zapalenia w patogenezie

wybranych chorób przewodu pokarmowego”. Wymieniony cykl prac powstał po uzyskaniu stopnia doktora nauk medycznych. Sumaryczny Impact Factor 5 publikacji wchodzących w skład osiągnięcia naukowego wg Journal Citation Reports wynosi 22,13, liczba punktów MNiSW: 138. W trzech publikacjach cyklu dr n. med. Agnieszka Katarzyna Świdnicka-Siergiejko jest pierwszym autorem, w dwóch drugim, wszystkie publikacje są pracami oryginalnymi. Należy podkreślić, że dwie prace cyklu są pracami eksperymentalnymi, które Kandydatka opublikowała wraz z współautorami pochodzącymi z kilku ośrodków naukowych na świecie (Gomez-Chou SB, Swidnicka-Siergiejko AK, Badi N i wsp.: Lipocalin-2 Promotes Pancreatic Ductal Adenocarcinoma by Regulating Inflammation in the Tumor Microenvironment. *Cancer Research*. 2017, IF: 9,130 oraz Swidnicka-Siergiejko AK, Gomez-Chou SB, Cruz-Monserrate Z i wsp.: Chronic inflammation initiates multiple forms of K-Ras-independent mouse pancreatic cancer in the absence of TP53. *Oncogene*. 2017, IF: 6,854). Na uwagę zasługuje wysoki IF obu publikacji. Przeprowadzone na myszach transgenicznym badania eksperymentalne dotyczyły mechanizmów łączących otyłość i proces zapalny z rozwojem raka trzustki. W pierwszym badaniu cyklu oceniano, czy lipokalina 2 jako adipokina łącząca otyłość i zapalenie, może być ważnym czynnikiem łączącym otyłość z rozwojem raka trzustki. Wykazano, że chorzy z rakiem gruczołowym trzustki mają podwyższone stężenie lipokaliny 2 w porównaniu do chorych z przewlekłym zapaleniem trzustki i osób zdrowych. Nie stwierdzono korelacji pomiędzy BMI a stężeniami lipokaliny 2 w surowicy krwi. Zbadano również rolę lipokaliny 2 w indukowanym otyłością eksperymentalnym modelu raka trzustki. Dr n. med. Agnieszka Katarzyna Świdnicka-Siergiejko w kolejnej pracy, której jest pierwszym autorem, w oparciu o zmodyfikowane genetycznie modele myszy z przewlekłym zapaleniem trzustki, starała się wyjaśnić wpływ przewlekłego zapalenia na rozwój raka trzustki (Swidnicka-Siergiejko AK, Gomez-Chou SB, Cruz-Monserrate Z i wsp.: Chronic inflammation initiates multiple forms of K-Ras-independent mouse pancreatic cancer in the absence of TP53. *Oncogene*. 2017). W oparciu o w/w publikacje

powstał wniosek, że otyłość i zapalenie przyspieszają rozwój gruczolakoraka przewodowego trzustki związanego z mutacją genu Kras oraz, że lipokalina 2 jest adipokiną łączącą otyłość i zapalenie z rozwojem raka, a jej brak zapobiega otyłości indukowanej dietą oraz opóźnia rozwój i progresję raka trzustki w eksperymentalnym modelu raka. Trzy pozostałe publikacje z cyklu to badania kliniczne dotyczące stężeń wybranych hormonów i adipokin u osób otyłych, u których osiągnięto redukcję masy ciała poprzez leczenie bariatrycznie, endoskopowe i chirurgiczne. Kandydatka stwierdza, że osoby z otyłością mają wyższe stężenia leptyny oraz niższe stężenia greliny, adiponektyny, wisfatyny i omentyny w surowicy krwi, a redukcja masy ciała uzyskana poprzez zabiegi bariatryczne prowadzi do zmiany adipokin w surowicy krwi. Jednym z wniosków z przeprowadzonych badań jest stwierdzenie, że połowa pacjentów z otyłością ma chorobę refluksową przełyku oraz, że zabiegi bariatryczne nie mają istotnego wpływu na refluks żołądkowo-przełykowy, a występowanie „de novo” GERD lub zaostrenie się objawów GERD po zabiegu nie zależy od wielkości redukcji masy ciała. Dr n. med. Agnieszka Katarzyna Świdnicka-Siergiejko w podsumowaniu wyników, uzyskanych w cyklu prac, przedstawia osiem głównych wniosków, które stanowią uzupełnienie dotychczasowej wiedzy na temat zależności pomiędzy otyłością, zapaleniem oraz patogenezą, głównie raka trzustki i choroby refluksowej przełyku. W przyszłości mogą one pomóc w opracowaniu nowych metod leczenia i prewencji chorób przewodu pokarmowego.

W dorobku dr n. med. Agnieszki Katarzyny Świdnickiej-Siergiejko znajduje się łącznie 20 publikacji oryginalnych, 11 prac poglądowych, 6 opisów przypadków oraz 4 prace pełnotekstowe opublikowane w suplementach czasopism. Łączny Impact Factor publikacji wynosi 45,495 (MNiSW: 511), Indeks Hirscha: 7. Liczba cytowań publikacji według bazy Web of Science (WoS): Core Collection – 112, All Databases – 137.

Dr n. med. Agnieszka Katarzyna Świdnicka-Siergiejko jest wykonawcą w dwóch Grantach NCN oraz w dwóch projektach badawczych Uniwersytetu Medycznego

Polskiego Towarzystwa Gastroenterologii w czasie Kongresów Polskiego Towarzystwa Gastroenterologii, Nagrodę Young Investigator Travel Award za prezentację pracy oryginalnej w czasie UEGW- Stockholm, nagrody Naukowe II i III stopnia J.M. Rektora Uniwersytetu Medycznego w Białymstoku.

W czasie swojej pracy zawodowej Dr n. med. Agnieszka Katarzyna Świdnicka-Siergiejko brała czynny udział w krajowych i zagranicznych konferencjach naukowych wygłaszając wiele referatów. Jest autorką 6 streszczeń na zjazdach krajowych i 13 na zjazdach międzynarodowych. Była również członkiem komitetów organizacyjnych konferencji Wschodnie Spotkania Alergologiczne w latach 2002-2007.

Kandydatka jest opiekunem specjalizacji jednego lekarza, aktualnie w trakcie specjalizacji z chorób wewnętrznych.

Dr n. med. Agnieszka Katarzyna Świdnicka-Siergiejko jestem członkiem Zarządu Białostockiego Oddziału Polskiego Towarzystwa Gastroenterologii.

W oparciu o kryteria wymienione w art. 16 ust. 2 z dnia 14 marca 2003 roku o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki (Dz. U. nr 65, poz. 595 ze zm.) oraz w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dn. 01.09.2011 w sprawie kryteriów oceny osiągnięć osoby ubiegającej się o nadanie stopnia doktora habilitowanego (Dz. U. nr 196, poz. 1165), dr n. med. Agnieszka Katarzyna Świdnicka-Siergiejko spełnia wymagania dla uzyskania stopnia dr habilitowanego, w związku z czym wnoszę do Wysokiej Rady Wydziału Uniwersytetu Medycznego w Białymstoku o dopuszczenie Kandydatki do dalszych etapów postępowania habilitacyjnego.

Dr hab. n. med. Katarzyna Kuśnierz